

med en ladt Revolver havde skudt det ene Øje ud paa sin Husbond. Jeg gad slet, om der var nogen Domstol, der vilde have frikendt en saadan Karl, selv om der var god Grund til at skyde med Revolver — ihvorvel jeg vil indrømme, at jeg overhovedet ikke finder det rigtigt at skyde med Revolver. Jeg skønner altsaa ikke, at denne Sag egner sig til at bruges enten af det ærede Medlem eller af den højt-ærede Justitsminister som et Bevis paa, at Socialdemokraterne overdrive. Jeg ved ganske vist, at en af det ærede Medlems Meningsfæller, som er Medlem af det andet Ting og er Svoger til vedkommende Gaardejer, gjorde kraftige Anstrengelser for at fri vedkommende — det er jo en hæderlig Sag, som ingen siger noget til. Er der nogen, der har noget at forsvare i dette Forhold, er det ikke mig, men det ærede Medlem, som tager den ommeldte Gaardejers Parti og forsvarer den Afgørelse, som faldt ved Domstolene.

Til det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme), som ønskede at slaa fast, at faktisk eksisterede Tyendeloven ikke mere, vil jeg sige, at det er meget dristigt sagt af det ærede Medlem. Han kan jo forhøre sig ved en hvilken som helst Jurisdiktion her i Landet, hos en hvilken som helst Herredsfoged eller Dommer, og han vil faa at vide, at der ikke er en eneste Retsbetjent, som ikke vil meddele ham, at de i Aarets Løb have haft flere Sager vedrørende Overtrædelser af Tyendeloven, og at disse Sager i mangfoldige Tilfælde ere anlagte af Husbonder mod Tjenestekarle eller Tjenestepiger. Jo, Tyendeloven eksisterer, og den bruges af hensynsløse Husbonder. Jeg indrømmer, at den ogsaa bruges af hensynsløse og samvittighedsløse Tyender. En god Husbonde kan risikere at faa en daarlig Karl eller en daarlig Pige i sin Tjeneste og kan faa en hel Del Ulempe og Gene deraf, men det sker dog i mindre Grad. Det modsatte Tilfælde er hyppigere — det hævder jeg —, fordi Tjenestekarlen eller Tjenestepigen er den svage og fattige og følgelig har meget vanskelig ved at skaffe sig sin Ret.

Det ærede Medlem sagde i sit Foredrag og understregede særligt, at Tyendet kan rejse, naar det vil. Nej, det kan det ikke. Jeg skal nævne et Eksempel, og jeg tror, at det ærede Medlem dog derefter vil indrømme, at der er en Brøst, som jeg har peget paa og har Ret til at pege paa. Der tjente hos Gaardejer Rasmus Jensen, der for øvrigt i sin Tid er optraadt som det moderate Venstres Kandidat, en 65-

aarig Røgter. En Dag bliver han sat til noget andet Arbejde end det, han var fæstet til. Han er beskæftiget ved et Arbejde, som han ikke kan gaa fra i Øjeblikket, men Gaardejeren siger: Du skal, jeg forlanger det. Han nægter det. Saa siger Husbonden i to Karles Overværelse: Ja, saa kan du skruppe af. Manden forstaaer det saaledes, at han skal gaa fra sin Plads, og han gaar, men Husbonden anlægger Sag ved Søndre Herred, Borgmester Rothe, i Grenaa, og Røgteren dømmes til at have sin Løn fra 1. Maj til 1. November, i alt 150 Kr., forbrudt, til at yde 150 Kr. i Erstatning til Rasmus Jensen, endvidere 40 Kr. i Bøde til Randers Amts Fattiggkasse samt Sagens Omkostninger, i alt 342 Kr. Det bliver denne gamle 65-aarige Mand dømt til, fordi han har forladt sin Plads! Hvis nu denne Mand havde været af samme Slags som det ærede Medlem talte om, at den Karl, der fik Øjet skudt ud, var, var det en anden Sag, men den vedkommende Mand havde af Kolind Landboforening i 1887 faaet tildelt en Præmie for Troskab og Flid. Jeg henviser det ærede Medlem til dette Eksempel, der kunde suppleres om ikke med mange, saa dog med en Del andre, og som viser, at Tyendeloven bruges af Husbonderne selv over for Tyende, som er ganske udmærket. Et saadant Tyende risikerer at komme i Tjeneste hos en Husbonde, som aldrig kan have sine Folk, og som benytter Tyendeloven og benytter den meget strengt og hensynsløst.

Formanden: Det ærede Medlem brugte om Domstolene Ytringer, der ikke var saa tydelige, at de ikke kunde misforstaaes. Jeg mener at burde gaa ud fra, at det ærede Medlem ikke har villet rette nogen Insinuation mod Domstolene.

For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds (Sveistrup) Ordet.

Sveistrup: Det er ogsaa kun en ganske kort Bemærkning jeg vil gøre, idet jeg kun i Anledning af Tilfældet med Gaardejer Tang vil sige, at det, der gjorde Sagen tvivlsom, formentlig var den begrænsede Adgang til Nødværge, som vor Lovgivning nu hjemler. Hvis det Lovforslag blev vedtaget, som nu ligger paa Tingets Bord, og som er forelagt af den højtærede Justitsminister, om udvidet Adgang til Nødværge, og som alle Parter med Hensyn til dette Punkt vistnok ere enige om, antager jeg, at Hr. Tangs Ret til Selvforsvar